

Visiedocument Stichting Fit4Surgery betreffende de inzet van digitale middelen prehabilitatie

November 2024

In dit visiedocument delen wij, Stichting Fit4Surgery, ons beeld van de mogelijkheden van de inzet van digitale middelen in prehabilitatie. De ontwikkelingen op het gebied van digitalisering in de zorg gaan snel en vragen om een flexibele benadering. Als non-concurrentiële (ANBI) stichting behartigen we de belangen van alle patiënten(verenigingen) en beroepsorganisaties die een rol spelen in prehabilitatie. Ons doel is om wetenschappelijk onderbouwde prehabilitatie te bevorderen, zodat patiënten optimaal worden voorbereid op een operatie en het herstelproces zo goed mogelijk verloopt. In dit visiedocument delen wij onze erkenning, de potentiële rol en noodzaak van onderzoek naar inzet van digitale middelen binnen prehabilitatie. Een meer gedetailleerde strategie zal in een later document worden uitgewerkt, zodat we kunnen inspelen op nieuwe technologische ontwikkelingen en praktijkervaringen.

Erkenning digitale middelen

Er is steeds meer wetenschappelijk bewijs dat een gesuperviseerde aanpak voor het fitter worden in de weken voorafgaand aan een operatie een positief effect heeft op het herstel van patiënten. Hierbij spelen verschillende factoren een essentiële rol, zoals het verbeteren van de lichamelijke fitheid, aandacht voor gezonde voeding, en het stoppen met roken en alcoholgebruik. Iedere vorm van ondersteuning die een patiënt hierbij kan helpen, of dit nu via de sportschool, een app of andere middelen gebeurt, is een stap vooruit en biedt winst voor de patiënt. Het valt te verwachten dat digitale middelen hierin ook een waardevolle aanvulling zijn door gepersonaliseerde begeleiding en continue monitoring te bieden. Echter, er is voorzover ons bekend nog geen wetenschappelijk bewijs van werkzaamheid van digitale oplossingen als alternatief voor gesuperviseerde prehabilitatie programma's. Wij beschouwen digitale middelen daarom voorsnogin de context van een breder behandelprogramma.

De rol van digitale ondersteuning in het prehabilitatietraject

Digitale tools kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan het prehabilitatieproces op verschillende niveaus. In de eerste plaats kunnen ze helpen bij het verbeteren van de coördinatie & informatievoorziening voor de patiënt van de behandeling en het prehabilitatieproces. Door digitale platforms in te zetten voor het delen van informatie, het plannen van afspraken en het monitoren van voortgang, kan zowel voor patiënten als zorgverleners een efficiëntere samenwerking ontstaan. Daarnaast kunnen digitale middelen een additionele ondersteuning bieden binnen het prehabilitatietraject, bijvoorbeeld via apps die patiënten begeleiden bij het verbeteren van hun fitheid, voeding en leefstijlveranderingen. Tot slot zouden digitale tools in sommige gevallen ook (delen van) het gesuperviseerde prehabilitatieproces kunnen vervangen, zoals door het aanbieden van online educatie, inzet van thuishtrainingsprogramma's, een stoppen met roken programma, en mentale ondersteuning (bijv. via digitale consulten, effectieve informatie-platforms of goed ontwikkelde AI-chatbots). Dit kan de toegankelijkheid en flexibiliteit van prehabilitatie

voor patiënten vergroten, terwijl het zorgverleners kan ontlasten en efficiëntie kan bevorderen.

Noodzaak van onderzoek naar de impact van digitalisering op prehabilitatie

Om de waarde van digitale middelen binnen prehabilitatie volledig te begrijpen, zijn er nog belangrijke vragen te beantwoorden. Op dit moment is vooral meer onderzoek nodig om beter inzicht te krijgen in de effectiviteit en optimale inzet van deze digitale tools. Welke vormen van digitale ondersteuning leveren de grootste gezondheidswinst op voor patiënten? Hierbij moet onderzocht worden welke specifieke tools – zoals apps voor beweging, voeding of stoppen met alcohol of roken – daadwerkelijk bijdragen aan een sneller en beter herstel. Daarnaast is het belangrijk om te evalueren hoe goed digitale oplossingen passen bij verschillende patiëntgroepen, bijvoorbeeld in termen van leeftijd, digitale vaardigheden en medische achtergrond. Ook de vraag hoe zorgverleners en patiënten de digitale middelen het beste kunnen integreren in bestaande behandeltrajecten vraagt om nader onderzoek. Een belangrijke overweging is bovendien het vergelijken van digitale prehabilitatie met de tot op heden meest toegepaste, digitaal arme, wetenschappelijk gesuperviseerde vormen van prehabilitatie. Dit zal helpen om te bepalen in hoeverre digitale middelen een meerwaarde hebben, vervanging kunnen bieden, of waar ze mogelijk bestaande methoden kunnen versterken. Tot slot is het van groot belang om te onderzoeken welke kosten-baten verhouding de inzet van digitale middelen heeft en of deze oplossingen in de praktijk ook leiden tot een vermindering van de zorglast voor zowel patiënten als zorgverleners.

Oproep tot samenwerking: Deel uw kennis en resultaten met de Stichting Fit4Surgery

Stichting Fit4Surgery ziet digitale middelen als een veelbelovende aanvulling op het bestaande prehabilitatieproces. Het blijft van essentieel belang om effectiviteit wetenschappelijk te onderbouwen en te onderzoeken hoe digitale middelen het beste kunnen worden geïntegreerd met traditionele, gesuperviseerde vormen van prehabilitatie. Wij blijven ons inzetten voor een prehabilitatieprogramma dat toegankelijk, efficiënt en wetenschappelijk onderbouwd is, met als ultiem doel om zoveel mogelijk patiënten optimaal voor te bereiden op hun operatie en hen te ondersteunen in een snel en volledig herstel.

Wij nodigen u dan ook van harte uit om uw initiatief, onderzoek en/of resultaten met onze stichting te delen. [NB we willen de leefstijl in en vanuit de zorg kennisbank vragen om een aparte filter voor prehabilitatie in te richten, onder “type initiatief” dan nodigen we alle initiatieven met deze afsluiting aan om daar te registreren: Hiervoor bestaat een kennisbank, waar uw initiatief kan worden gedeeld. U vindt deze kennisbank via onze website: www.fit4surgery.nl. Samen kunnen we ervoor zorgen dat de inzet van digitale middelen daadwerkelijk bijdraagt aan de verbetering van de zorg voor alle patiënten die een operatie ondergaan.

<https://www.fit4surgery.nl/> -> <https://leefstijlinenvanuitdezorg-kennisbank.nl/>